

• پرسشنامه خودکارآمدی عمومی GSE-17

ردیف	جملات	کاملاً مخالف م	مخال فم	حد وسط	موافق م	کاملاً موافق م
1	وقتی طرحی می ریزم، مطمئن هستم می توانم آن را انجام دهم.					
2	یکی از مشکلات من این است که وقتی می بایست کاری انجام دهم ، نمی توانم از عهده آن برآیم.					
3	اگر نتوانم کاری را بار اول انجام دهم، به تلاشم برای انجام آن ادامه می دهم.					
4	وقتی که اهداف مهم برای خود تعیین می کنم ، به ندرت به آن ها دست می یابم.					
5	قبل از انجام تمام کارهایم آن را رها می کنم.					
6	از روبه رو شدن با مشکلات ، اجتناب می کنم.					
7	در صورتی که کاری خیلی پیچیده به نظر برسد حتی زحمت امتحانش را به خود نمی دهم.					
8	هنگامی که کاری را باید انجام دهم نا مناسب است ، ان قدر پایداری می کنم تا ان را تمام کنم.					
9	وقتی تصمیم به انجام کاری گرفتم ، به طور جدی و دقیق روی انجام همان کار تمرکز می کنم.					
10	هنگامی که سعی می کنم چیز جدیدی					

					بیاموزم اگر در ابتدا موفق نشوم به زودی آن را رها می کنم.
					11 وقتی مشکلات غیرمترقبه ای برایم رخ می دهد ، به خوبی از پس آن برنمی آیم.
					12 از یادگیری مطالب تجربه های جدید ، هنگامی که به نظرم مشکل بیایند اجتناب می کنم.
					13 شکست باعث تلاش بیشتر من می شود.
					14 به توانایی خود برای انجام کارها اعتماد ندارم.
					15 به خود متکی هستم.
					16 به سادگی تسلیم می شوم.
					17 توانایی برخورد با اغلب مشکلاتی را که در زندگی برایم پیش می آید ، ندارم.

• پرسشنامه خودکارآمدی عمومی GSE-17

این مقیاس توسط شرر، مادوکس، مرکاندانت، پرنیتیک-دون، جاکوبس و راجرز (1982) با اهداف زیر ساخته شده است:

1. اول این که ابزاری برای پژوهش های بعدی تهیه گردد.
2. دوم این که ابزاری برای تعیین سطوح مختلف خود کارآمدی عمومی افراد تهیه شود.

نسخه اصلی آزمون شامل 36 سوال بود که سازندگان آن براساس تحلیل های انجام شده ، سوالاتی را نگه داشتند که بار 40/0 را در هر یک از عوامل اجتماعی و عمومی داشتند. بر این اساس 13 سوال که دارای این ویژگی نبودند. حذف و آزمون به 23 سوال کاهش یافت. از این 23 سوال 17 سوال خودکارآمدی

عمومی را با میانگین 99/57 و انحراف معیار 08/12 می‌سنجد. ضریب پایایی از طریق روش آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس خودکارآمدی عمومی و خرده مقیاس خودکارآمدی اجتماعی به ترتیب 86/0 و 71/0 برای هر یک به دست آمد (شرر، مادوکس، مرکاندانت، پرنیک-دون، جاکوبسو راجرز، 1982).

برای تهیه مقیاس 376 دانشجوی روان‌شناسی به عنوان نمونه انتخاب شدند آنها مقیاس خودکارآمدی و شش مقیاس شخصیتی را تکمیل کردند. این آزمودنی‌ها میزان موفقیت خود را با هر یک از پرسش‌های مقیاس مذکور با علامت زدن یکی از گزینه‌ها مشخص کردند. سوالات برای اندازه‌گیری انتظارات خودکارآمدی عمومی، مانند مهارت‌های اجتماعی و شایستگی‌های حرفه‌ای نوشته شده بود. این موارد بر موضوعات زیر تمرکز دارند. (همان منبع):

الف- گرایش به آغازگری رفتار.

ب- تمایل به ادامه کوشش و تلاش

ج- پافشاری در تکلیف در صورت ناکامی.

تعریف مفهومی :

خودکارآمدی عمومی یعنی باور شخص به شایستگی کلی خود برای اجرای عمل موثر که مستلزم کارایی در همه موقعیت‌های پیشرفت است (ادن، 1996 نقل از چن و دیگران 2001) یا به عنوان ادراک فرد در مورد توانایی خود برای عمل موثر در همه موقعیت‌های متفاوت تعریف شده است (چن و دیگران، 2001). بنابراین از یک سو خودکارآمدی عموماً یک وضعیت با دامنه وسیع یا خاص در نظر گرفته می‌شود. یعنی شخص می‌تواند باورهای محکم یا سستی در یک محدوده وسیع یا موقعیتی خاص از کنش‌وری داشته باشد. از

سوی دیگر برخی از پژوهشگران به نوعی خودکارآمدی تعمیم یافته اشاره دارند که نشان دهنده نوعی اطمینان کلی به توانایی مقابله در همه قلمروها یا موقعیت های جدید است. (شرر و دیگران، 1982).

شرر نشان می دهد که خودکارآمدی عمومی مجموع متوسط همه کارآمدی های تکلیف فردی است. وی همچنین یک مقیاس خودکارآمدی ساخت که انتظارات خودکارآمدی را در حوزه های آموزشی، شغلی و اجتماعی می سنجد.

مولفه ها :

آموزشی

شغلی

اجتماعی

• مقیاس پرسشنامه

مقیاس بر اساس لیکرت است که در جدول زیر نمره گذاری شده است

گزینه	کاملاً مخالفم	کاملاً موافقم	حد وسط	مخالفم	موافقم	کاملاً موافقم
امتیاز	1	2	3	4	5	5

• شیوه نمره گذاری مقیاس خودکارآمدی

برای هر سوال مقیاس خودکارآمدی ، 5 پاسخ پیشنهاد شده است . به همین دلیل به هر سوال 5 امتیاز تعلق می گیرد. سوالات شماره 1، 3، 8، 9، 13، 15 از راست به چپ امتیازشان افزایش می یابد

گزینه	کاملاً مخالفم	کاملاً موافقم	حد وسط	مخالفم	حد وسط	موافقم	کاملاً موافقم
امتیاز	1	2	3	4	5		

* و بقیه سوالات به صورت معکوس یعنی از چپ به راست امتیازشان افزایش می یابد.

گزینه	کاملاً مخالفم	کاملاً موافقم	حد وسط	مخالفم	حد وسط	موافقم	کاملاً موافقم
امتیاز	5	4	3	2	1		

• تحلیل بر اساس میزان نمره پرسشنامه

بر اساس این روش از تحلیل شما نمره‌های به دست آمده را جمع کرده و سپس بر اساس جدول زیر قضاوت کنید. توجه داشته باشید میزان امتیازهای زیر برای یک پرسشنامه است در صورتی که به طور مثال شما 10 پرسشنامه داشته باشید باید امتیازهای زیر را ضربدر 10 کنید

مثال: حد پایین نمرات پرسشنامه به طریق زیر بدست آمده است

تعداد سوالات پرسشنامه * 1 = حد پایین نمره

حد پایین نمره	حد متوسط نمرات	حد بالای نمرات
17	51	85

- در صورتی که نمرات پرسشنامه بین 17 تا 34 باشد، میزان خودکارآمدی در این جامعه ضعیف می باشد.
- در صورتی که نمرات پرسشنامه بین 34 تا 51 باشد، میزان خودکارآمدی در سطح متوسطی می باشد.
- در صورتی که نمرات بالای 51 باشد، میزان خودکارآمدی بسیار بالا می باشد.

• روایی سازه مقیاس خودکارآمدی

بین نمرات مقیاس خودکارآمدی و مقیاس کنترل درونی - بیرونی راتر همبستگی منفی متوسطی وجود دارد. همچنین بین مقیاس اجتماعی مارلو-کراون و مقیاس خودکارآمدی همبستگی مثبتی پیدا شد و همچنین بین نمرات مقیاس های بیگانگی از خود و مقیاس شایستگی فردی با نمرات خودکارآمدی همبستگی به دست آمد (شرر، مادوکس، مرکاندانت، پرنیتیک-دون، جاکویسو راجرز. 1982).

• روایی ملاکی مقیاس خودکارآمدی

براساس نظریه ی بندورا (1977 به نقل از شرر، مادوکس، مرکاندانت، پرنیتیک - دون، جاکوبس و راجرز، 1982) عملکرد موفقیت آمیز افزایش انتظارات خودکارآمدی را به همراه دارد و اگر فرد تجارب موفقیت آمیز در یک حوزه داشته باشد. این تجارب می توانند به دیگر حوزه ها نیز تعمیم پیدا کنند. افرادی که در حوزه های مهم زندگی مانند اشتغال، تجربه ی نظامی و آموزشی تجارب موفقیت آمیز دارند. نسبت به افرادی که این تجارب را ندارند انتظارات خودکارآمدی بالاتری را از خود نشان می دهند (شرر، مادوکس، مرکاندانت، پرنیتیک-دون، جاکوبس و راجرز، 1982).

با توجه به نکات فوق برای بررسی روایی ملاکی مقیاس خودکارآمدی به بررسی همبستگی ان با حوزه های نظامی- حرفه ای و آموزشی پرداخته شد. به همین منظور مطالعه ای روی 150 شرکت کننده که در بخش درمان الکلی ها در یک بیمارستان بستری بودند انجام شد. در بررسی مذکور مشخص شد که نمرات خودکارآمدی عمومی پیش بینی کننده موفقیت فرد در اهداف نظامی - حرفه ای و آموزشی بود (شرر، مادوکس، مرکاندانت، پرنیتیک-دون، جاکوبس و راجرز، 1982).

این آزمون توسط براتی در سال 1376 (به نقل از وقوی. 1379) مورد استفاده قرار گرفت. جامعه پژوهشی او دانش آموزان سوم دبیرستان نظام - جدید بودند. برای بررسی میزان روایی و پایایی . آزمون بر روی 100 نفر انجام شد. همبستگی به دست آمده از دو مقیاس عزت نفس و خودارزیابی با مقیاس خودکارآمدی در جهت تایید روایی سازه مقیاس بود.

• پایایی مقیاس خودکارآمدی

براتی در سال 1376 (به نقل از وقوی، 1379) به منظور بررسی پایایی مقیاس خودکارآمدی از روش دو نیمه کردن استفاده کرد . ضریب پایایی از طریق اسپیرمن - براون با طول برابر 76/0 و با طول نابرابر 76/0 و از روش نیمه کردن گاتمن ، برابر 75/0 است .

آلفای کرونباخ یا همسانی کلی سوالات طبق جدول زیر بدست آمده

میزان آلفای کرونباخ	نام متغیر
0/79	خودکارآمدی

• منبع پرسشنامه

حقایق، سید عباس ، قاسمی، نظام الدین ، نشاط دوست، حمید طاهر ، کجباف، محمد باقر ، خانبانی، مهدی 1389*روایی و پایایی مقیاس خودکارآمدی مدیریت بیماران دیابت نوع 2